

Zadanie 1.3. Gromadzenie, zachowanie w kolekcjach *ex situ*, kriokonserwacja, ocena, dokumentacja i udostępnianie zasobów genowych i informacji w zakresie roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych i miododajnych oraz spokrewnionych dzikich gatunków.

Okres realizacji: 2015-2020

Autorzy: dr M. Sitarek, dr P. Bielicki, dr M. Chojnowski, dr hab. M. Cieślińska, mgr A. Głowacka, mgr T. Golis, mgr G. Hodun, dr hab. Z. Kołtowski, mgr M. Koniarski, dr D. Kruczyńska, dr A. Kuras, dr A. Lisek, dr hab. J. Lisek, dr hab. B. Matysiak, dr M. Olas-Sochacka, dr hab. M. Podwyszyńska, dr hab. E. Rozpara, dr K. Rutkowski, dr hab. J. Treder, mgr J. Wójcik-Seliga i inni.

C e l b a d a ń:

Celem rozpoczętych w 2015 roku badań jest gromadzenie, utrzymanie i wykorzystanie zasobów genowych roślin ogrodniczych dla potrzeb bezpieczeństwa żywności, rolnictwa i zachowania bioróżnorodności na terenach wiejskich.

O p i s w y n i k ó w:

W projekcie, oprócz IO w Skierniewicach, uczestniczy 8 instytucji zewnętrznych, które realizują łącznie 10 tematów szczegółowych. Stan utrzymywanych zasobów genowych roślin ogrodniczych w kolekcjach Instytutu Ogrodnictwa i instytucji współpracujących w 2017 roku przedstawiał się następująco: warzywa 10908 obiektów, rośliny sadownicze 7709, rośliny ozdobne 1749 i rośliny miododajne 243. Łącznie 20609.

Stosuje się różne formy przechowywania obiektów kolekcyjnych. Większość obiektów roślin warzywnych jest przechowywana w postaci nasion zdeponowanych w KCRZG w Radzikowie. Zasoby genowe szparaga, czosnku, szalotki i dzikich gatunków z rodzaju *Allium* zachowuje się w postaci systematycznie odnawianych kolekcji polowych. W przypadku roślin sadowniczych, ozdobnych i miododajnych dominują kolekcje polowe prowadzone zgodnie z wymaganiami agrotechnicznymi danego gatunku lub grupy roślin.

Dla czosnku i jabłoni stosuje się także krioprezerwację, a podatne na wymarzenie odmiany winorośli utrzymuje się w tunelu foliowym. Z kolei część genotypów śliwy zgromadzono w karkasie w celu ochrony ich przed szarką.

O p i s n a j w a ż n i e j s z y c h o s i ą g n i ę ć:

W 2017 roku w ramach realizacji zadania zorganizowano 12 ekspedycji terenowych w celu poszukiwania dawnych odmian roślin ogrodniczych oraz rozmnożono, scharakteryzowano i/lub oceniono pod różnymi względami 835 obiektów.

W y k o r z y s t a n i e w y n i k ó w:

Uzyskane podczas realizacji zadania wyniki posłużyły do przygotowania 6 publikacji i przeprowadzenia 10 działań służących podnoszeniu świadomości społeczeństwa o konieczności ochrony zasobów genowych roślin ogrodniczych dla przyszłych pokoleń. Wyniki prowadzonych prac były także prezentowane podczas konferencji krajowych i międzynarodowych.